

Bilag 2 RESUME

Evidensbaseret klinisk retningslinje til identifikation af behov for og udførelse af mundpleje hos voksne hospitalsindlagte patienter.

Arbejdsgruppe

Jeannette Borchersen, klinisk udviklingssygeplejerske, Cand. Cur. Medicinsk Afdeling, Roskilde Sygehus – Sygehus Nord. (Kontaktperson). Mail: jbor@regionsjaelland.dk

Jette Buchardt Falk- Sørensen, kvalitets- og udviklingssygeplejerske, Master i Klinisk sygepleje, Urologisk Afdeling, Holbæk Sygehus.

Kristina Petersen, klinisk sygeplejespecialist, Cand.mag. i Pædagogik og Psykologi, Kardiologisk Afdeling, Roskilde Sygehus.

Cecilia Rimmer, klinisk udviklingssygeplejerske, Master i Gerontologi, Geriatrik Afdeling, Roskilde Sygehus. Indledningsvist deltog:

Mette Skattum, sygeplejerske, Intensiv Afdeling, Holbæk Sygehus.

Lotte Stenz, specialsygeplejerske med ledelse, Børneambulatoriet, Holbæk

Sygehus Susan Andreasen, udviklings- og uddannelsesansvarlig anæstesisygeplejerske, Holbæk Sygehus.

Desuden var Dorthe Overgaard, sygeplejeforsker. Hjertecentret, Rigshospitalet og UCSF., Ph.d., Cand. Cur., indledningsvis vejleder.

Godkendt af

Godkendt af Center for Kliniske retningslinjer, den

Dato for revision:

Ophørs dato:

Baggrund

Antallet af patienter, der har deres egne tænder op i årene, er stigende. Der findes ca. 500 forskellige bakterier i mundhulen, hvoraf de 400 findes i tandkød/tandkødsломmerne. Dette øger risikoen for større eller mindre helbredsproblemer i munden, luftvejsinfektioner og endokarditis. Mundpleje er en basal sygeplejeopgave, der ikke prioriteres særlig højt, og det sundhedsfaglige personale mangler generelt viden indenfor midler til pleje af munden, redskaber til pleje af munden, indikatorer for en sund mund og medikamenters påvirkning af mundens tilstand. De mest anerkendte screeningsredskaber til vurdering af mundens status anbefaler vurdering og scoring af følgende områder: Læber, tunge,

slimhinder og tandkød, tænder, spytsekretion, gane, stemme og synkefunktion(ROAG og BOHSE). Litteraturstudier viser, at målrettede og systematiske uddannelsesprogrammer om mundpleje fremmer kvaliteten af den udførte mundpleje. Studier tyder også på, at der er brug for praktisk, erfaringsbaseret undervisning mere end teoretisk, traditionel uddannelse.

Formål

Formålet er at sikre, at voksne, hospitalsindlagte patienter bevarer deres tænders og mundhules normale funktion, at forebygge sygdomme og tilstande, der kan opstå på grund af manglende mundhygiejne, samt at øge patientens velvære.

Anbefalinger

1: ROAG kan anvendes som screeningsredskab til identifikation af behov for mundpleje (23)(B).

2: Den enkelte afdeling kan, når ROAG anvendes, udarbejde interventionsforslag og handleanvisninger for systematisk intervention i forhold til udførelse af mundpleje (7)(A).

3: Den systematiske intervention kan indeholde anvisninger som: Regelmæssig tandbørstning med fluor (34)(A) Elektriske tandbøster (9)(B). For patienter med sart mundhule kan det anbefales at anvende svabs med klorhexidin (7,35)(A).

4: Der bør igangsættes og gennemføres praktisk, erfaringsbaseret undervisning suppleret med teoretisk undervisning af det sundhedsfaglige personale (28,29) (A).

Monitorering

Indikatorskema

Indikator	Standard (mål)	Procedure for audit
Andel af patienter, hvis mundstatus er vurderet gennem anvendelse af ROAG.	Alle patienter (100%) har fået vurderet og scoret mundstatus senest 24 timer efter indlæggelse. *jfr. afsnittets afgrænsningskriterier.	Stikprøve ved gennemgang af screeningsredskab hos indlagte patienter.
Andel af plejepersonale, der anvender systematisk intervention til udførelse af mundpleje.	Alle patienter(100) følger en systematisk intervention i udførelsen af mundpleje.	Stikprøve ved gennemgang af screeningsredskab/ sygeplejepapirer hos indlagte patienter.

Referencer

7. Berry A, Davidson P, Masters J, Rolls K. Systematic Literature Review of Oral Hygiene practices for Intensive Care Patients Receiving Mechanical Ventilation. *AJCC American Journal of Critical Care* 2007;16 (6): 552-562
9. Strand GV, Wolden H, Rykkje L. Munnstell når livet er på hell. I: *Tidsskrift for den norske legeforening*. 2005; 11 (125):1494-6
23. Andersson P, Hallberg I, Renvert S. Inter-rater reliability of an oral assessment guide for elderly patients residing in a Rehabilitation ward. *Special Care Dentist* 2002; 22(5): 181-186
28. Wårdh I, Berggren B, Andersson L, Sörensen S. Assessment of oral health in dependent older persons in nursing facilities. *Acta Odontol Scand* 2002; 60:330-336
29. Petteri P, Vehkalahti M, Simoila R. Effect of 11-month interventions on oral cleanliness among the long-term hospitalised elderly. *Gerontology* 2007;24:14-21
34. Pearson L, Hutton JL. A controlled trial to compare the ability of foam swabs and toothbrushes to remove dental plaque. Blackwell science Ltd, *Journal of advanced Nursing* 2002; 39(5): 480-489
35. Ciancio Sebastian G. Mouth Rinses and Their Impact on Oral Hygiene. Access. May-Jun 2008: 24-29